

Direcția
 Analitică

CENTRUL NAȚIONAL ANTICORUPȚIE

**Studiul analitic
privind deficiențele înregistrate în cadrul
sistemului de repartizare aleatorie a dosarelor
„Programul Integrat de Gestionare a Dosarelor (PIGD)”**

Chișinău 2016

CUPRINS

Introducere.....	3
I. Implementarea programului integrat de gestionare a dosarelor.....	4
II. Volumul dosarelor gestionate prin intermediul PIGD.....	7
III. Riscuri stabilite la repartizarea aleatorie a dosarelor.....	9
Concluzii.....	14
Recomandări.....	15

INTRODUCERE

Analiza strategică a fost efectuată de către Direcția Analitică a CNA, cu suportul Departamentului de Administrare Judecătorească a Ministerului Justiției și Centrului de Telecomunicații Speciale, conform acțiunii 3.1 a Planului de acțiuni al Guvernului pentru perioada 2015-2016.

Scopul cercetării este analizarea și stabilirea factorilor de risc în administrarea „*Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor (PIGD)*” de către instanțele judecătorești la repartizarea aleatorie a dosarelor judecătorilor (*inclusiv judecătorilor de instrucție*).

Obiectivele stabilite sunt:

- evaluarea funcționalității PIGD;
- analizarea procesului de administrare a PIGD, în cadrul instanțelor judecătorești;
- stabilirea factorilor de risc/posibilităților tehnice de manipulare a sistemului electronic PIGD, în procesul de repartizare aleator a dosarelor;
- identificarea soluțiilor de prevenire a factorilor de risc de manipulare;

Analiza strategică a fost realizată în baza informațiilor actelor normative, studiilor în domeniu și a informațiilor oferite, în format electronic, de către Departamentul de Administrare Judecătorească și Centrul de Telecomunicații Speciale, privind arhiva gestionării PIGD, de către instanțele judecătorești din Republica Moldova.

Metodele și tehnicile utilizate la realizarea analizei sunt: metoda analizei statistice a datelor din arhiva PIGD, analiza de conținut, analiza comparativă și de corelare a indicatorilor stabiliți, prin utilizarea programului IBM SPSS Statistics etc.

Valoarea aplicativă a analizei constă în elaborarea recomandărilor privind prevenirea factorilor de risc de manipulare a PIDG și limitarea implicării factorului uman, în vederea dezvoltării unui mecanism electronic eficient de gestionare a dosarelor și prevenire a fenomenului corupției în sistemul judecătoresc.

Rezultatele analizei pot fi utilizate de către autoritățile implicate în organizarea funcționalității sistemului judecătoresc din Republica Moldova, precum: Consiliul Superior al Magistraturii, Inspekția Judiciară, Colegiul Disciplinar, Departamentul de Administrare Judecătorească a Ministerului de Justiției și Centrul de Telecomunicații Speciale.

I. IMPLEMENTAREA PROGRAMULUI INTEGRAT DE GESTIONARE A DOSARELOR

Prevenirea și combaterea corupției în sectorul justiției reprezintă unul din obiectivele principale ale Strategiei de reformă a sectorului justiției pentru anii 2011-2016, aprobarea căreia a fost condiționată de nivel scăzut de încredere a societății în justiție, cauzată în mare parte de percepția înaltă privind prezența fenomenului corupției în sectorul justiției.

Astfel, în scopul consolidării independenței judecătorești, asigurarea transparenței în activitatea instanțelor de judecată și sporirea calității actului de justiție, s-a dispus automatizarea instanțelor de judecată, prin implementarea pe larg a Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor (PIGD), ce constituie o parte componentă a efortului de consolidare a sistemului judiciar moldovenesc și de prevenire și combatere a fenomenului corupției.

Programul Integrat de Gestionare a Dosarelor (PIGD) a fost elaborat în cadrul Programului SUA „Provocările Mileniului” (MGTCP) în baza Programului de acțiuni privind implementarea Planului Preliminar de Țară, aprobat prin Hotărârea Guvernului R. Moldova nr. 32 din 11 ianuarie 2007, precum și în baza Concepției Sistemului informațional judiciar pentru anii 2007-2008, aprobate prin Hotărârea Guvernului R. Moldova nr. 776 din 03.07.2007.

Distribuirea aleatorie obligatorie a dosarelor în instanțele judecătorești a fost introdusă prin *Legea nr. 247-XVI din 21 iulie 2006, privind modificarea și completarea unor acte legislative*, care a prevăzut completarea *Legii nr.514-XII din 6 iulie 1995 privind organizarea judecătorească*, cu principiile de distribuire aleatorie a dosarelor. Asigurarea procesului de distribuire aleatorie a fost pusă în sarcina președintelui instanței de judecată. **Scopul** acestei măsuri a fost prevenirea implicării factorului uman în procesul de distribuire a dosarelor în instanțele judecătorești și de a eficientiza activitatea instanțelor judecătorești.

Principalele **obiective** ale Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor sunt: îmbunătățirea eficienței administrative în instanțele judecătorești, transparența și accesul publicului la justiție; proiectarea și implementarea în instanțele judecătorești a unui sistem integrat, automat pentru managementul cazurilor judecătorești; stabilirea unui sistem electronic de raportare privind funcționarea instanțelor.

Programul Integrat de Gestionare a Dosarelor are următoarele **funcții**: îmbunătățirea administrării judiciare, sporirea transparenței și accesului public la justiție; automatizarea lucrărilor manuale curente în instanțele judecătorești; lichidarea dublărilor de date și diminuarea eforturilor angajaților instanțelor de judecată; elaborarea și implementarea unui sistem de gestionare a dosarelor integrat și automatizat; instituirea unui sistem eficient de raportare statistică judiciară; asigurarea evidenței electronice a datelor în instanțe judecătorești; perfecționarea calității datelor și a gestionării dosarelor în instanțele judecătorești; facilitarea schimbului de date între diferite instituții ale sistemului judiciar;

modificarea lucrărilor de secretariat în instanțele judecătorești în vederea automatizării acestora.

Posibilitățile sistemului Programul Integrat de Gestionare a Dosarelor sunt:

- evidența electronică a dosarelor.
- evidența electronică a participanților la proces.
- repartizarea automată a cauzelor după gradul de complexitate.
- evidența electronică a ședințelor de judecată.
- existența sumarului dosarului, care oferă posibilitatea de a vizualiza toate datele despre dosar pe o singură pagină.
- înregistrarea automatizată în fișa acțiunilor a tuturor activităților efectuate de utilizatorii sistemului.
- întocmirea actelor procedurale în format electronic cu posibilitatea încărcării în sistem a diferitor modele de acte.
- întocmirea citațiilor în format electronic cu completarea automatizată a diferitor câmpuri.
- programarea electronică a ședințelor de judecată prin intermediul calendarului.
- posibilitatea de a imprima lista cauzelor fixate pentru judecare în instanța de judecată.
- existența unui sistem avansat de căutare a dosarelor.
- existența unui sistem avansat de înștiințări.
- evidența electronică a dosarelor arhivate.
- transferul electronic al dosarelor.
- întocmirea și evidența automatizată a titlurilor executorii.
- existența unui modul de anonimizare a datelor cu caracter personal.
- publicarea hotărârilor și încheierilor judecătorești pe pagina web a instanței.
- crearea rapoartelor statistice.
- existența unui modul de creare a rapoartelor statistice.
- existența unui modul de măsurare și evaluare a performanței instanțelor judecătorești și a judecătorilor.

În anul 2013, CSM a stabilit respectarea principiului distribuirii aleatorii a dosarelor drept prioritate și a întreprins o serie de acțiuni importante în acest sens. Prin Hotărârea CSM nr. 110/5 din 5 februarie 2013, CSM a adoptat Regulamentul privind modul de distribuire aleatorie a dosarelor pentru examinare în instanțele judecătorești. Pe parcursul anului 2013, CSM a efectuat mai multe modificări privind utilizarea Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor (PIGD). Acestea se refereau la stabilirea procentului de repartizare a dosarelor judecătorilor care exercită și alte funcții în sistemul judecătoresc și repartizarea automată a dosarului imediat după înregistrarea acestuia în program de către direcția/secția/serviciul de evidență și documentare procesuală.

Prin hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 613/26 din 20 august 2013, a fost admis demersul domnului *F. G. Yeager*, director al programului USAID ROLISP, referitor la autorizarea efectuării unor modificări

în versiunea IV a Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor (PIGD), stabilindu-se următorul procentaj la repartizarea dosarelor judecătorilor care exercită și funcții administrative și anume: - președintelui instanței judecătorești – 50%; - vicepreședintelui instanței judecătorești – 75%; - judecătorilor membri ai Colegiului Disciplinar, Colegiului pentru selecție și cariera judecătorilor și Colegiului de evaluare – 75%.

De asemenea, în noiembrie 2013, a fost implementată versiunea nouă a PIGD, care include modulul de repartizare aleatorie a dosarelor fără implicarea factorului uman, în baza gradelor de complexitate a dosarelor, modulul statistic și modulul de evaluare a performanțelor instanțelor judecătorești, precum și modulul de transfer al dosarelor înregistrate în PIGD de la o instanță de judecată la alta. Îmbunătățirea treptată a noii versiuni prin integrarea modulelor suplimentare a inclus și modulul de protecție a datelor cu caracter personal.

Ulterior, în adresa CSM au parvenit sesizării din partea Serviciului de Informații și Securitate privind unele mecanisme frauduloase înregistrate la capitolul repartizarea aleatorie a dosarelor în instanțele judecătorești prin intermediul Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor. Astfel, de către SIS au fost identificate relații infracționale, prin intermediul cărora are loc fraudarea propriu zisă a sistemului, precum și interese de păstrare a posibilităților tehnice de influențare a procesului de repartizare a dosarelor în instanțe. Neregulile stabilite țin exclusiv de factorul uman, și sunt necesare adaptări tehnice a programului privind înregistrarea necondiționată a istoricului operațiunilor de program, fără posibilitatea de modificare și ștergere a logo-urilor. De asemenea, Centrul Național Anticorupție a documentat în cadrul unei cauze penale acțiuni de manipulare a PIGD, în scopul repartizării unor dosare către anumiți judecători.

Conform prevederilor normative, Inspekția Judiciară este responsabilă de efectuarea controlului pe marginea respectării prevederilor normative privind repartizarea aleatorie a dosarelor în instanțele judecătorești.

II. VOLUMUL DOSARELOR GESTIONATE PRIN INTERMEDIUL PIGD

Conform datelor Centrului de Telecomunicații Speciale, în perioada 2014 - 2015 (9 luni), în cadrul a 50 de instituții judecătorești din R. Moldova au fost repartizate prin intermediul PIGD - 391870 de dosare, în mediu per instanță constituie în jur de 7800 de dosare (2% - *ex. Judecătoria Cahul*), iar per un judecător ar constitui 741 de dosare. Volumul cel mai mare din dosare sunt repartizate în cadrul Curții de Apel Chișinău 10,7%, Judecătoriei Centru 10,6%, Judecătoriei Râșcani din mun. Chișinău 9,5%. (Tabel 1) Totodată, ponderea cea mai mare a dosarelor repartizate per judecător este înregistrată în cazul Judecătoriei Centru. Datele menționate, denotă o discrepanță mare în volumul de muncă a judecătorilor, conform datelor, unor judecători (*inclusiv judecători de instrucție*¹) le-au fost repartizate între **2 - 9 mii**² de dosare, fapt ce depășește media de repartizare a dosarelor pe judecător (741 dosare) de circa 10-12 ori în unele cazuri.

*Tabel 1. Repartizarea dosarelor prin PIGD în dependență de instanța de judecată
2014-2015 (9 luni)*

Instanța de judecată	Nr. Jud	Nr. Dosare	Ponderea %	Dosare / judecător
Curtea de Apel Chisinau	56	41990	10,72	750
Jud. Centru	37	41781	10,66	1129
Jud. Riscani Chisinau	32	37367	9,54	1168
Jud. Buiucani	31	24270	6,19	783
Jud. Botanica	23	21591	5,51	939
Curtea Suprema de Justitie	35	20457	5,22	584
Jud. Balti	21	18951	4,84	902
Jud. Ciocana	17	11670	2,98	686
Curtea de Apel Balti	29	10798	2,76	372
Jud. Orhei	9	9173	2,34	1019
Jud. Cahul	11	7849	2,00	714
Jud. Hincesti	13	6963	1,78	536
Jud. Ialoveni	8	6875	1,75	859
Jud. Straseni	12	6622	1,69	552
Jud. Anenii Noi	8	6575	1,68	822
Jud. Ungheni	9	6469	1,65	719
Jud. Soroca	9	6442	1,64	716
Jud. Causeni	6	5262	1,34	877
Jud. Drochia	6	5154	1,32	859
Jud. Calarasi	6	5102	1,30	850
Jud. Singerei	6	5101	1,30	850

¹ Punctul 8¹ al *Regulamentului privind modul de distribuire aleatorie a dosarelor pentru examinare în instanțele judecătorești* - Judecătorului de drept comun care a fost învestit cu exercitarea atribuțiilor de judecător de instrucție, pe parcursul perioadei de exercitare a acestor atribuții i se vor repartiza și celelalte categorii de dosare în volum de 50%.

² Datele au fost reconfirmate de CTS.

Jud. Rezina	6	4858	1,24	810
Jud. Telenesti	6	4751	1,21	792
Jud. Criuleni	5	4696	1,20	939
Jud. Briceni	8	4446	1,13	556
Jud. Cimislia	5	4424	1,13	885
Jud. Falesti	6	4079	1,04	680
Jud. Riscani Nord	4	4071	1,04	1018
Jud. Floresti	7	4042	1,03	577
jud. Stefan Voda	6	4037	1,03	673
Jud. Comrat	5	3917	1,00	783
Jud. Edinet	7	3892	0,99	556
Jud. Soldanesti	3	3543	0,90	1181
jud. Ceadir Lunga	5	3432	0,88	686
Jud. Cantimir	5	3259	0,83	652
Jud. Glodeni	7	3258	0,83	465
Jud. Nisporeni	5	3059	0,78	612
Curtea de Apel Cahul	9	2656	0,68	295
Jud. Donduseni	4	2645	0,67	661
Jud. Ocnita	4	2584	0,66	646
Jud. Leova	5	2469	0,63	494
Jud. Taraclia	3	2045	0,52	682
Jud. Basarabeasca	4	1872	0,48	468
Jud. Bender	5	1747	0,45	349
Jud. Dubasari	4	1699	0,43	425
Curtea de Apel Comrat	9	1645	0,42	183
Jud. Vulcanesti	1	1550	0,40	1550
Jud. Comerciala	3	425	0,11	142
Jud. Militara	3	204	0,05	68
Jud. Grigoriopol	1	103	0,03	103
Total 50 instanțe	529	391 870	100%	741

III. RISCURI STABILITE LA REPARTIZAREA ALEATORIE A DOSARELOR

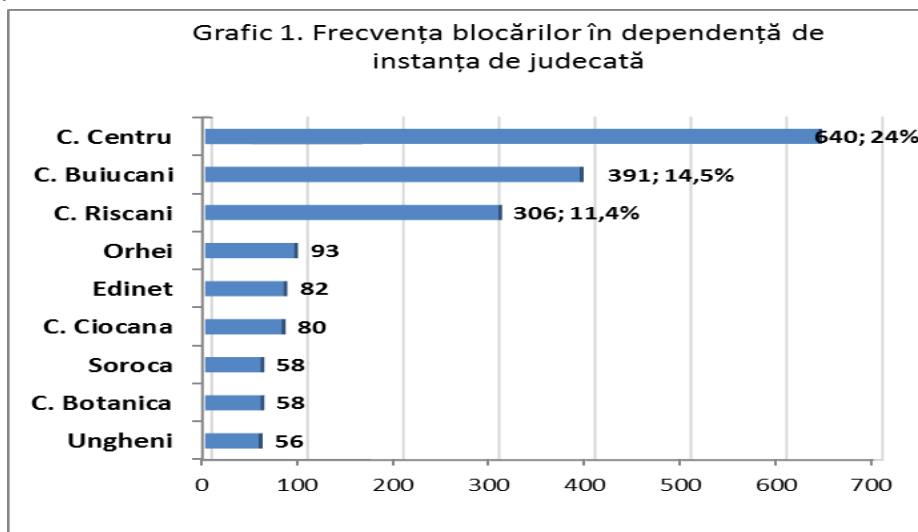
1. Blocarea judecătorilor în programul PIGD, pe o perioadă scurtă de timp.

În urma analizării datelor arhivei și a funcționalității PIDG, s-au stabilit posibilități tehnice de blocare a mai multor judecători în programul PIGD, pe o perioadă scurtă de timp, fapt ce constituie un factor de risc. *Regulamentul privind modul de distribuire aleatorie a dosarelor pentru examinare în instanțele judecătorești*, aprobat prin Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr.110/5 din 5 februarie 2013, la p.8 specifică situațiile în care președintele instanței de judecată printr-o încheiere motivată poate dispune blocarea unor judecători de la repartizarea aleatoare.

În urma analizării datelor activităților arhivei s-a stabilit că opțiunea funcțională care permite crearea blocărilor judecătorilor, este folosită des în scopul de-a bloca masiv o parte din judecători pe o perioadă de timp scurtă (1-5 ore), fapt ce duce la excluderea masivă a unor judecători de la repartizarea aleatorie a dosarelor, ulterior (peste 1-5 ore) blocările create pentru o perioadă de timp sunt șterse.

Acțiunile date, de blocare masivă a judecătorilor pe perioade scurte de timp 1-5 ore sunt contrare prevederilor p.8 al *Regulamentul privind modul de distribuire aleatorie a dosarelor pentru examinare în instanțele judecătorești*, care prevede situații/cazuri posibile de blocare, ce au o durată în timp de cel puțin o zi (*transferat temporar la o altă instanță sau suspendat din funcție, concediu anual de odihnă, nu activează pe motiv de boală îndelungată, gestionarea unor dosare voluminoase care necesită o examinare de lungă durată*). Totodată, arhiva PIGD privind opțiunile de blocare a judecătorilor nu conține date privind motivul blocării/ștergerii blocării create inițial, fapt ce poate duce la abuzarea de funcția dată.

În urma analizelor au fost stabilite în total 2763 cazuri de blocare a judecătorilor în PIGD, în perioada 2014 – 2015 (9 luni), în cadrul instanțelor de judecată.

Cele mai dese cazuri de blocare a judecătorilor sunt întâlnite în cadrul judecătoriilor din mun. Chișinău: Judecătoria Centru – 640 cazuri (24%), Judecătoria Buiucani – 391 cazuri (14%), Judecătoria Râșcani – 306 cazuri (11%). Blocările frecvente ale judecătorilor în aceste trei judecătoria constituie **50%** din totalul blocărilor înregistrate pe țară, și sunt de 3 – 6 ori mai multe de cât în alte judecătoria, fapt ce denotă o situație de **abuzare de opțiunea tehnică dată**.

2. Posibilitățile tehnice de setare a judecătorilor incompatibili, fără a fi vizualizat motivul/argumentarea.

În urma analizei datelor, s-a stabilit că la repartizarea unor dosare, masiv sunt declarați incompatibili un număr mare (*4 – 17 persoane*) din judecători, fapt ce creează riscul ca un anumit dosar să fie direcționat intenționat spre un anumit judecător.

3. Repartizarea repetată a dosarelor.

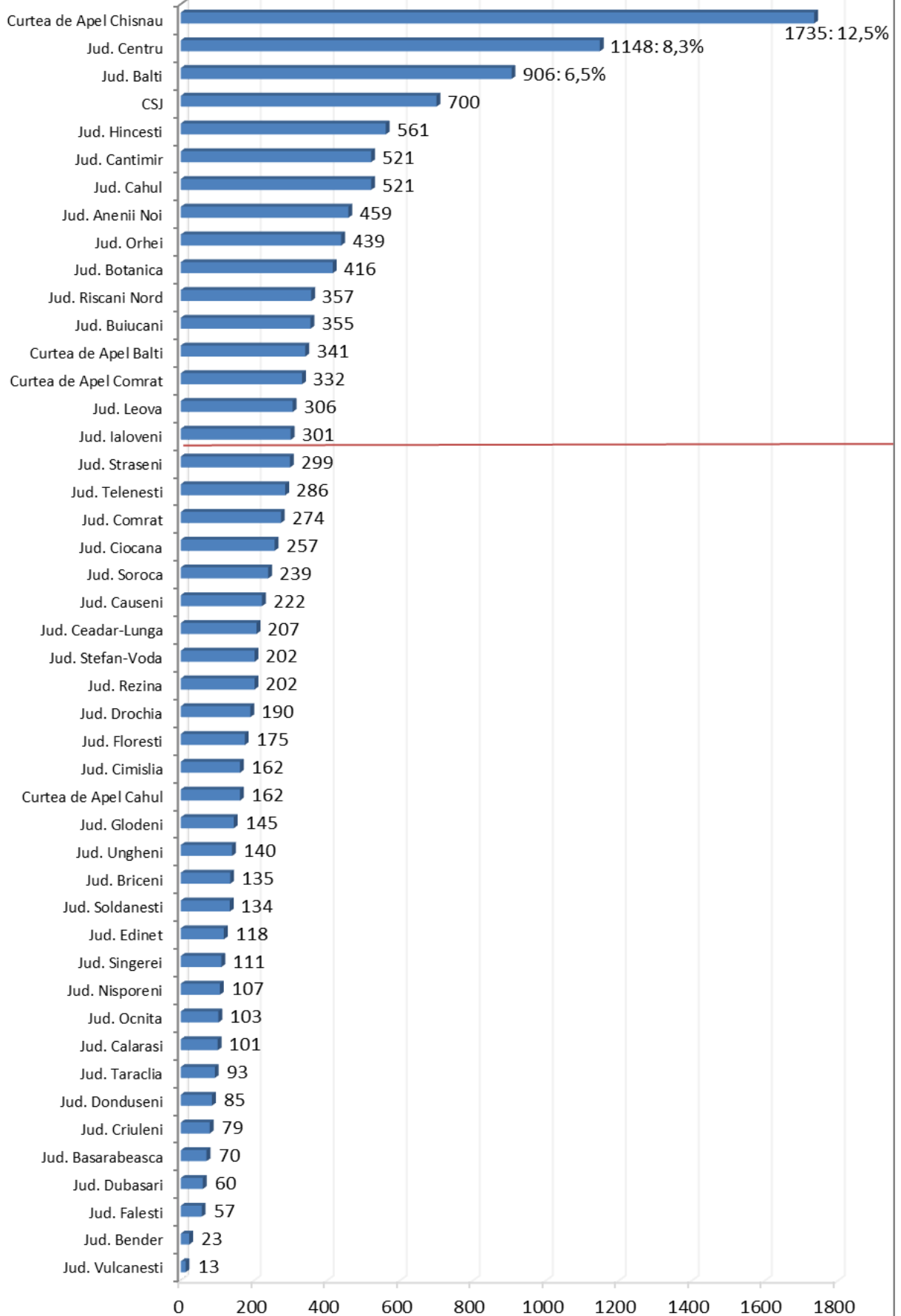
Programul PIGD în meniul „Repartizarea cauzelor” dispune de funcția – „Repartizarea repetată” a dosarelor (civile, penale, contravenționale). *Regulamentul privind modul de distribuire aleatorie a dosarelor pentru examinare în instanțele judecătorești, nr. 514 din 27.04.2013*, prevede posibilitatea repartizării repetate a dosarelor în cazurile: de recuzare, abținere, prezența cererilor de accelerare a examinării, imposibilitatea judecătorului de a examina dosarul pe motiv de boală îndelungată, în urma decesului, din motivul eliberării din funcție, transferării la o altă instanță, promovării, suspendării, detașării.

Însă, conform datelor analizate s-a constatat că la nivel național în perioada de referință (2014 - 2015 9 luni) au fost repartizate repetat circa 13849 de dosare. Ponderea cea mai mare a dosarelor repartizate multiplu este înregistrată în cadrul Curții de Apel Chișinău– 12,5% (1735), Jud. Centru – 8,3%; Jud. Bălți – 6,5%.

La fel, au fost identificate dosare repartizate de la 3 până la 17 ori, fapt ce creează riscul abuzării de această funcție. Cel mai mare număr de repartizări a unor dosare este înregistrat în cadrul Curții de Apel Chișinău, Jud. Bălți, Jud. Soroca, Jud. Ialoveni etc.

Utilizarea funcției *repartizării repetate* a dosarului oferă posibilitatea tehnică de direcționare spre examinare a dosarului către un anumit judecător. Metoda dată este frecvent utilizată în judecătoriile cu un număr redus de judecători, unde în urma repartizării dosarului, judecătorul selectat de sistemul PIGD depune cererea de abținere care este admisă și ulterior dosarul este repartizat repetat după aceeași modalitate, până când este repartizat judecătorului necesar. Astfel, un dosar poate fi repartizat de mai multe ori și poate să fie distribuit tuturor judecătorilor din instituție, până a ajunge la judecătorul necesar.

Volumul repartizărilor repetate în dependența de judecătoria

4. Posibilitățile tehnice de modificare frecventă, pe perioade scurte de timp a rolurilor angajaților instanțelor judecătorești în PIGD (inclusiv a judecătorilor).

Meniul PIGD, „Administrare”/„Angajați” oferă posibilitatea de a redacta datele angajaților instanței de judecată. Astfel, s-au stabilit cazuri când sunt șterse sau redactate frecvent datele angajaților, în anumite intervale de timp, fapt, ce duce la apariția riscului de excludere de la procesul de repartizare a unor judecători pe o anumită perioadă de timp, în urma ștergerii funcției în dreptul unui nume de judecător în PIGD. Volum cel mai mare de redactări a datelor angajaților a fost înregistrat, în perioada 2014-2015 la CSJ – 1529 de redactări în perioada de referință, urmată de Curtea de Apel Bălți 1283 de redactări.

Table 2. Volumul redactărilor datelor angajaților instanțelor de judecată.

Instanța de judecată	Nr. De redactări
Curtea Suprema de Justiție	1529
Curtea de Apel Bălți	1283
Jud. Balti	772
Jud. Glodeni	742
Jud. Cahul	712
Jud. Cantimir	711
Jud. Comrat	607
Curtea de Apel Chișinău	471
Jud. Soroca	399
Jud. Edinet	335
Curtea de Apel Cahul	304
Jud. Telenești	262

La fel, sunt stabilite cazuri când masiv sunt redactate datele unui grup de judecători la o oră anumită, iar redactările pot să țină de statutul persoanei în PIGD, este sau nu la un anumit moment persoana judecător în sistem (*această funcție se realizează prin simpla debifare în dreptul judecătorului*).

5. Înregistrarea multiplă a dosarelor cu același nume, oferă posibilitatea înregistrării mai multor cazuri cu același nume/cauză, iar ulterior în dependență de rezultatele de repartizare, este posibil de selectat judecătorul necesar, pentru examinare. Înregistrarea multiplă a dosarelor cu același nume poate fi folosită și pentru majorarea fictivă a volumului de lucru a unor judecători. Astfel, a fost stabilite un număr mare de dosare ce conțin aceeași denumire, precum:

6. Un alt risc de manipulare a sistemului PIGD, poate fi opțiunea tehnică ce oferă posibilitate repartizării directe a unui nou dosar înregistrat către un anumit judecător, prin bifarea opțiunii *dosar revizuit*. Opțiunea dată, a fost planificată pentru repartizarea dosarelor transmise pentru rejudecare, însă în lipsa

mențiunii/referinței în program (arhiva) PIGD, actului/hotărâri în baza căreia a fost transmis dosarul pentru rejudecare, este posibil de repartizat în modul dat, orice dosar nou înregistrat către un anumit judecător. Totodată, în *Regulamentul privind modul de distribuire aleatorie a dosarelor pentru examinare în instanțele judecătorești, nr. 514 din 27.04.2013*, nu sunt prevăzute careva prevederi privind modalitatea de gestionare a opțiunii tehnice date. În cazurile de rejudecare a dosarelor, în PIGD este realizată legătura cu dosarul inițial, însă în multe cazuri denumirea dosarelor noi nu sugerează o tangență cu dosarul inițial, fapt ce creează dubii privind corectitudinea repartizării.

7. Posibilitatea de a prevedea repartizarea dosarelor în cadrul instanțelor de judecată cu un număr relativ mic de judecători 2-5, este posibilă estimarea repartizării dosarelor în dependență de distribuția anterioară.

8. Un alt risc stabilit la repartizarea aliaților a dosarelor în PIGD este lipsa setărilor tehnice privind repartizarea dosarelor aliaților, obligatoriu dintr-un anumit număr limită de judecători activi. (*ex. repartizarea unui dosar doar atunci când sunt minimul 2-3 judecători activi în PIGD*). Introducerea opțiunii tehnice date, ar permite prevenirea majorității riscurilor de manipulare a PIGD menționate anterior, pe un segment de 80-90% din judecătorii. Judecătorii cu un număr mic de judecători (*până la 3-4 judecători*), unde nu poate fi aplicată opțiunea tehnică dată, monitorizarea corectitudinii repartizării dosarelor poate fi efectuată periodică, manual de către Inspekția Judiciară.

CONCLUZII

Sistemul electronic PIGD la compartimentul de repartizare aleatorie a dosarului este vulnerabil, datorită prezenței posibilităților funcționale de manipulare, prin intermediul factorului uman. Aceste lacune tehnice, oferă posibilitatea de a dirija repartizarea unui dosar către un anumit judecător. În urma analizelor efectuate au fost stabiliți 8 factori de risc posibili de manipulare a sistemului PIGD la repartizarea dosarelor aliator:

- 1. Prezența posibilităților tehnice de blocarea nemotivată a mai multor judecători în programul PIGD, pe o perioadă scurtă de timp.** Funcția dată a meniului este folosită des pentru a bloca masiv a o parte din judecători pe o perioadă de timp scurtă (1-5 ore), în perioada dată fiind repartizate dosare.
- 2. Posibilitățile tehnice de setare a judecătorilor incompatibili, fără a fi vizualizat motivul/argumentarea.** În urma analizării datelor, s-a stabilit că la repartizarea unor dosare, masiv sunt declarați incompatibili un număr mare din judecători (de la 10 la 16), fapt ce creează riscul ca un anumit dosar să fie direcționat intenționat spre un anumit judecător.
- 3. Lipsa setărilor tehnice privind repartizarea dosarelor aliator, obligatoriu dintru-un anumit număr limită de judecători activi.** (*ex. repartizarea unui dosar doar atunci când sunt minimul 2-3 judecători activi în PIGD*).
- 4. Posibilitățile tehnice de modificare frecventă, pe perioade scurte de timp a rolurilor angajaților instanțelor judecătorești în PIGD (inclusiv a judecătorilor)** fapt, ce duce la apariția riscului de excludere de la procesul de repartizare a unor judecători pe o anumită perioadă de timp.
- 5. Repartizarea repetată a dosarelor,** în urma analizării datelor s-au stabilit dosare repartizate de la 3 până la 16 ori, fapt ce creează riscul abuzării de această funcție.
- 6. Înregistrarea multiplă a dosarelor cu același nume,** oferă posibilitatea selectării judecătorului necesar pentru examinarea cazului, în urma repartizării dosarului către mai mulți judecători.
- 7. Posibilitatea de a prevedea repartizarea dosarelor** în cadrul instanțelor de judecată cu un număr relativ mic de judecători 2-5, este posibilă estimarea repartizării dosarelor în dependență de distribuția anterioară.
- 8. Posibilitatea tehnică de repartizare directă a unui nou dosar înregistrat către un anumit judecător, prin bifarea opțiunii *dosar revizuit*.**

RECOMANDĂRI

1. Revizuirea și completarea Regulamentului privind modul de distribuire aleatorie a dosarelor pentru examinare în instanțele judecătorești, nr. 514 din 27.04.2013.
2. Revizuirea posibilităților tehnice ale PIGD, în vederea excluderii posibilităților tehnice de a bloca anumiți angajați ai instanței de pe o perioadă de timp limitată (ex. pe câteva ore). Procesul de blocare să fie minim pe o zi lucrătoare, cu obligativitatea atașării documentului de confirmare în arhiva PIGD.
3. Atașarea în arhiva PIGD a documentelor/deciziilor de argumentare a incompatibilității judecătorilor excluși de la repartizarea aleatorie a unor dosare în instanțe, și a hotărârilor judecătorești privind retransmiterea dosarului spre rejudecare.
4. Introducerea setărilor tehnice privind repartizarea dosarelor aliator, obligatoriu dintru-un anumit număr limită de judecători activi, în instanțele de judecată unde activează mai mult de 3-4 judecători. (*ex. repartizarea unui dosar doar atunci când sunt minimul 2-3 judecători activi în PIGD*). Instanțele de judecată cu un număr mai mic de judecători, pot fi ușor monitorizate manual și în baza datelor din arhiva PIGD.
5. Excluderea posibilităților tehnice de modificare a rolurilor judecătorilor instanțelor judecătorești. Funcția dată, trebuie să fie exercitată doar de către Centrul de Telecomunicații Speciale/Departamentul de Administrare Judecătorească a Ministerului Justiției, în baza demersurilor președintelui instanței de judecată, datorită faptului că fluctuația personalului la funcțiile de judecător nu sunt frecvente.
6. Limitarea posibilităților tehnice de repartizare multiplă a dosarelor, fără atașarea documentului de confirmare/motivare în arhiva PIGD.
7. Excluderea posibilităților tehnice de înregistrare a dosarelor cu același nume.
8. Includerea în PIGD a unei opțiuni de prevenire a tentativelor de înregistrare multiplă a cererilor de chemare în judecată, de la aceeași persoană. Arhivarea datelor, (*IDNP – persoanelor fizice și reprezentanților acestora*) privind persoanele ce se adresează în judecată.